

Komentář Daniela Münicha: Vláda vymyslela, jak zajistit důstojné penze. Prý jen stačí sehnat více peněz. Geniálně jednoduché

https://nazory.ihned.cz/c1-65824600-vlada-vymyslela-jak-zajistit-dustojne-penze-pry-jen-staci-sehnat-vice-penez-genialne-jednoduche?utm_source=mediafed&utm_medium=rss&utm_campaign=mediafed

25.07.2017 - ihned.cz

Autor: Daniel Münich

Štítky: školství, IDEA, CERGE

Obsah z internetového zdroje

Vládní studie došla k závěru, že zajistit důchodcům důstojné finanční zabezpečení nepředstavuje velký problém.

Systém prý není třeba měnit, do roku 2100 se plně stabilizuje.

Člověka napadá, že drtivé většině z nás včetně právě narozených dětí to situaci ve stáří asi nevyřeší.

Současná vláda se před volbami ústy šéfa premiérových poradců Vladimíra Špidly nechala slyšet, že současný důchodový systém žádnou reformu vlastně nepotřebuje a i bez zásadních změn dokáže zajistit důstojné stáří dalším generacím Čechů. Takže je vlastně všechno v pořádku, i když se koalice za celé čtyři roky nedohodla, čím nahradit zrušenou penzijní reformu předchozího kabinetu.

Michal Pícl, spoluautor nové vládní studie, o níž se Špidla opírá, tento názor obhajoval uplynulé pondělí i v Hospodářských novinách s tím, že situace současného důchodového systému by se měla v budoucnu stabilizovat. Argumenty uvedené v článku vyvolávají vážné pochyby o tom, zda lidé, kteří pro tuto vládu připravují k důchodům podklady, chápou jejich problematiku v celé její šíři.

Systém je k ničemu, když v něm chybějí peníze

Udržitelnost našeho důchodového systému principiálně vždy byla, je a bude o nedostatečných budoucích příjmech tohoto systému. Avšak vládní studie prý došla k závěru, že zásadním problémům důchodový systém do budoucna nečelí a že stačí vyřešit jen takovou drobnost, jako jsou vyšší příjmy důchodového systému. To zní podivně, uvážíme-li, že výrazně více peněz si ze státního průběžně financovatelného rozpočtu bude čím dál více žádat systém zdravotní, na drahé služby stárnoucí populaci a sazby pojistného jsou již dnes vysoké. „Více peněz, více peněz“ také dnes volají žalostně nízké platy našich učitelů, dlouhodobě rozpočtově přehlížená obrana, podfinancované vysoké školství, zdaleka nedobudovaná dálniční síť atd.

Napadá mě, že kromě navyšování příjmů důchodového systému je ještě jedno podobně "snadné" řešení - nenavyšovat tolik důchody. Ale to se nám jen problém vrátí zpět v jiné podobě. Velmi výrazně totiž poroste podíl důchodců žijících v chudobě, kterým bude stát muset důchody doplácet na sociálních dávkách, a to z úplně stejného státního rozpočtu, který má v budoucnu živit důchody.

Světlé zítřky pro lidi, kteří se ještě nenarodili

V článku se píše, že v roce 2100 se situace stabilizuje. Jenomže co se bude dít těch 80 let mezi tím, je také docela důležité. Život v důchodu si do té doby totiž prožijí miliony našich seniorů, vlastně skoro všichni my dnes žijící občané této země. A bude nám houby platné, že za 80 let bude průběžně financovaný systém zase v cajku a stabilizovaný. Hlavní problém průběžného financování je právě v tom, že musí být udržitelný průběžně, a ne jen někdy v nedohledné budoucnosti.

V článku proponované zvyšování mezd a platů také není zázračný lék, protože čím vyšší mzdy a platy, tím vyšší očekávané důchody a tím vyšší osobní zklamání a příjmový pád seniorů do chudoby v době, kdy už budou důchody proti platům moc nízké.

Způsob řešení problému důchodového systému prostým konstatováním, že se prostě někde najde a na důchody přihodí více peněz ze státního rozpočtu, se jeví jako podivný. Kdyby se takto snadno dal vyřešit každý problém, který v Česku máme, byla by tu navěky radost vládnout.

Ani další pilíře dnešní systém nezachrání

Osobně moc nevěřím, že problém udržitelnosti důchodového systému vyřeší zavedení druhého pilíře či posílení toho třetího. To má pouze potenciál vyrovnávat drobnější demografické fluktuace, ale nezbaví nás to problému s finanční udržitelností v období zřejmě nekonečného demografického stárnutí, které nás čeká.

Problém průběžné udržitelnosti prvního důchodového pilíře je možno oslabit, ne ovšem zcela odstranit podporou zvýšené (dobrovolné) zaměstnanosti žen s dětmi (dnes velmi nízké), podporou skloubení rodičovství a pracovní kariéry (ochoty žen mít děti či více dětí, která je dnes velmi nízká), zkrácením neefektivně dlouhé doby studia v Česku, zvýšením kvalitní zaměstnanosti starších (ne starých) lidí a zprůhledněním dnes velmi neprůhledných budoucích nároků na důchod. Velká část možné a žádoucí reformy našeho průběžného důchodového systému se může, do budoucna by se měla odehrát jinde než na straně valorizací a náhradových poměrů důchodů nebo nadějí, že se někde nějaké peníze nakonec najdou.

Autor je ekonomickým analytikem think-tanku **IDEA** při **CERGE-EI**

30.5.2012 Praha Ceska republika Demonstrace senioru